

066

ex₃ van 17 exn

CINTSUM nr 3

Plaats: 's-Gravenhage
Dtg : 221330Jan90
Nr : B1/005/90/C

dis/gi/159 / 343

1 Situatie/Verwachtingen

a. Spionage

- (1) Huidige toestand: Geen bijzonderheden.
- (2) Verwachtingen: Geen bijzonderheden.

b. Subversie

- (1) Huidige toestand: Op 19-1-90 is tijdens een manifestatie i.h.k.v. verzet tegen wapenleveranties aan Turkije o.a. de voordeur van MinDef op het plein te Den Haag met bloed besmeurd. Bij deze aktie zijn een drietal personen aangehouden.
- (2) Verwachtingen: Op vrijdag 26-1-90 vindt het hoger beroep plaats tegen 2 vredesactivisten voor het gerechtshof te Den Bosch. Tot nu toe zijn er geen indikaties dat er enige dreiging zou zijn t.a.v. KL-objekten in de regio Den Bosch.

c. Sabotage

- (1) Huidige toestand: Geen bijzonderheden.
- (2) Verwachtingen: Geen bijzonderheden.

d. Terrorisme

- (1) Huidige toestand: De PIRA heeft na 3 jaar weer gebruik gemaakt van het middel bombrieven in de strijd tegen Engelse militairen in G.B.
- (2) Verwachtingen: Aangenomen moet worden dat het sturen van bombrieven aan hoge officieren in G.B. zal voortduren.
Op het vasteland van Europa zijn er nog geen bombrieven gekonstateerd.

2. Conclusies en aanbevelingen

a. Spionage:

Ter aanvulling op het gestelde in CINTSUM nr 1 d.d. 090190 en CINTSUM nr 2 d.d. 150190 wederom een aantal kopieën van kranteknipsels bijgevoegd, welke de onduidelijke en zich nog steeds wijzigende situatie schetsen m.b.t. WP-Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten. Hun werkzaamheden vinden nog steeds plaats, wellicht aangepast en tijdelijk beperkt.
Handhaving van de Militaire Veiligheid blijft dus nog steeds een vereiste.

Handwritten stamp and notes:

159 dis/gi/159/343

12.13.1

b. Subversie :

I.v.m. het proces te Den Bosch op 26-1-90, is het, ondanks dat er geen direkte dreiging is onderkend, aan te bevelen om extra aandacht te besteden aan de beveiliging en bewaking van militaire objekten in die regio.

c. Sabotage :

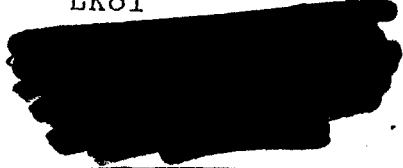
Geen bijzonderheden.

d. Terrorisme :

Hoewel er geen concrete aanwijzingen zijn voor PIRA-activiteiten op korte termijn, blijft de algemene dreiging tegen Britse militairen, objekten en eenheden nog steeds hoog. Alert zijn t.a.v. mogelijke "verdachte belangstelling", is derhalve nog steeds van belang, evenals een tijdige en adequate melding terzake aan de CI-organisatie.

N.B. De CI-organisatie is buiten de diensturen te bereiken via de Landelijk CI-Funktionaris van Dienst (LCIFvD).
Telefoon: 0 7 0 - 3 2 8 1 6 8 1

Hoofd bureau B1
LKol

Verzendlijst CINTSUM

HMID/KL-B	:	Exemplaarnummer	1
PHMID/KL	:	"	2
HSV MID	:	"	3
G2 NTC	:	"	4
Staf 1LK sectie G2:	:	"	5
G2 NLC	:	"	6
C 111 Cidet	:	"	7
C 449 Cidet	:	"	8
C 450 Cidet	:	"	9
C 451 Cidet	:	"	10
HSMID oplri CI	:	"	11
HOpn/LaS	:	"	12
HMID/KM-B	:	"	13
HMID/KLu-B	:	"	14
PHMID/KL-B	:	"	15
Reserve	:	"	16 en 17

• De demon-
stranten
richten
maandag-
avond grote
schade aan in
het
hoofdkwartier
van de
voormalige
gehelme
dienst van de
DDR

'Schade Stasi-gebouw 'planmatig opgezet'

door onze correspondent

Oost-Berlijn — Ambtenaren van de Oostduitse staatsveiligheidsdienst (Stasi) waren maandagavond nog volop aan het werk in hun centrale, toen deze door een woedende menigte werd bestormd. In het zenuwcentrum, de berichte-centrale, ging het werk zelfs gewoon door. Pas in de loop van de nacht zag de politie, geholpen door een burgercomité, kans de centrale binnen te dringen en de bédambten weg te sturen.

Een aantal leden van de Stasi werkte nog altijd in het hoofdkwartier om te zorgen dat geen Oostduitse spionnen in het buitenland worden ontdekt. Dit zei een lid van het burgercomité dat nu het gebouw beheert.

"Als er zaken naar buiten komen, dan zou iemands dekmantel bekend kunnen worden, zoals dat heet in spionageboeken. Dat willen wij zeker niet", zei politiecommissaris Reinke bij een rondleiding 'erslaggevers door het be-

deuren werden er achttien opengebroken door overwegend jonge mannen, die ze heel bewust uitkozen. Daarachter werden steeds zaken gevonden die de woede tot grotere hoogte deden oplopen. Het leek er op een planmatige opzet."

Van de kant van de politie en het openbaar ministerie worden beweringen over provocaties van de kant van de Stasi of de SED met kracht van de hand geworpen.

reusg gevormd burgercomité van de oppositie hen met zachte dwang tot het verlaten van het gebouw had bewogen. Het complex is er dan ook naar om in te verdwalen. Het bestaat een oppervlakte van meer dan achthonderd bij achthonderd meter en telt honderden vertrekken, verdeeld over tot twaalf verdiepingen hoge vleugels.

Dat de demonstranten nietemin zo doelgericht in het doolhof van gangen exact die achttien deuren wisten te openen waarachter dossiers lagen opgeslapeld die hun woede tot ongekende hoogte opzweepten, mag op zijn minst merkwaardig heten. Bij een aantal ooggetuigen werden gedachten opgeroepen aan de raadselachtige Rijksdagbrand, die de nazis in 1933 de kans gaf de laatste resten democratie te vernietigen.

Gedisciplineerd

"Wij waren aanvankelijk tamelijk gedisciplineerd", het voorplein opgelopen", aldus een deelnemer aan de bestorming. "Toedat we bij de trap waren was niet te zien dat er ook maar een toegangsdeur open was. Nietemin vloog plotseling van binnenuit een ruit aan diggelen en werden voorwerpen en dossiers op de binnenplaats gegooid. Van ons was nog niemand het gebouw binnengegaan toen bovenlichten aan gingen en ruiten kapot werden gegooid. Toen gingen onder ons al stemmen op van: dat willen ze ons, demonstranten, straks in de schoenen schuiven".

Een lid van het burgercomité dat gistermiddag samen met de politie de ingangen bewaakte: "Van de honderden

het Oostberlijnse stadsdeel Lichtenberg zeer verschillend beoordeeld. De kranten van de communistische partij SED en de bladen die via eenheidsorganisaties aan de SED geleerd zijn, besteedden uitgebreide beschouwingen aan de mogelijke kwalijke gevolger van deze geweldsuitbarsting.

Dat gebeurde onder koppen als 'Geweld brengt democratie in DDR in gevaar' (Junge Welt) en 'Wie lichtzinnig me de volkswoede speelt brengt zichzelf en het land in gevaar' (Neues Deutschland). De oorzaken werden samengeknoepen in hoogstens twintig regels. De tactiek van deze kranten is nog steeds de SED zo voordelig mogelijk te laten uitkomen en de oppositiepartijen zo zwart mogelijk al te schilderen.

Van een heel andere tepeur getuigt de berichtgeving in het blad van de liberale partij de Nationalzeitung. Die krant wijddte een hele pagina aan de Stasi en vond de oorzaken van de woede-uitbarsting wel belangrijk genoeg om uitgebreid te belichten.

Voor de SED is een analyse van de oorzaken, zeker niet het oog op de parlementsverkiezing van 6 mei, hoogst onaanrekkelijk. Duidelijk zou worden hoezeer de Stasi met de partij verflochten is geweest en hoe deze net als de SS kon optreden als een partijleider. Duidelijk zou ook worden waarom de partij en de minister-president, een SED'er, zich hebben getrouweld met het opheffen van de Stasi: de partij beschikt daarmee over een goed georganiseerd apparaat om na de verkiezing van 6 mei de macht eventueel met geweld te heroveren.

Stasi blijft DDR-spionnen beschermen

OOST-BERLIJN,

woensdag
In het hoofdkwartier van de voormalige Oostduitse staatsveiligheidsdienst (Stasi) in Oost-Berlijn is nog altijd een aantal mensen werkzaam, om te voorkomen dat Oostduitse spionnen in het buitenland worden ontmaskerd. Westerse spionage-experts schatten dat het om enkele duizenden mensen gaat, van wie de meesten in de Bondsrepubliek opereren.

Leden van het burgercomité, die het maandag bestormde gebouw bewaken, verklaarden gisteren dat zij enkele medewerkers van de Stasi hadden binnengelaten om de computers aan de gang te houden en een aantal dek-mantels zeker te stellen.

„Het eerste dat wij hebben gedaan was ervoor zorgen dat de buitendienst bleef draaien, omdat er mensenlevens op het spel staan”, zei een woordvoerder van het burger-

comité. Volgens hem is nog niet te zeggen welke gevolgen de kortstondige bezetting zal hebben voor de spionagedienst. De schade aan de rest van het gebouw loopt in ieder geval in de miljoenen gul-

dens. De Westduitse televisie-omroep ZDF toonde gisteren beelden van korte waarschu-wingsstakingen in verscheidene steden in de DDR. „De arbeiders protesteerden daarmee tegen het beleid van de

Communistische Partij en de invloed die die nog altijd heeft op de werkvloeren en tegen het stopzetten van de staatssubsidies aan hun bedrijven”.

Premier Hans Modrow van de DDR bracht als eerste leider van zijn land een bezoek aan West-Berlijn, waar hij een gesprek had met burgemeester Walter Momper. En Sovjet-leider Michail Gorbatsjov zou van plan zijn binnen drie weken naar Oost-Berlijn

te reizen. Volgens de conservatieve Westduitse krant Die Welt zou Gorbatsjov zijn „steun willen betuigen” aan zijn goede vriend Modrow.

In Bonn is een groep deskundigen gevormd, die de Westduitse regering advies moet geven over het verminderen van premies en toelagen aan mensen uit Oost-Duitsland die zich in de Bondsrepubliek willen vestigen. (Reuter/AP/DPA)

Kritiek op bestuur DDR vereniging

door WILCO BOOM

AD 17-1-90

AMSTERDAM — De 15 jaar oude Vereniging Nederland-DDR, die zich beijvert voor goede banden met Oost-Duitsland, hangt een paleisrevolutie boven het hoofd.

Een van de leden, M. Werkman uit Nieuwerkerk aan den IJssel, eist deze week in een open brief het aftreden van het voltallige bestuur, dat politiek telt als PvdA-senator Uijen (vice-voorzitter) en D66-Kamerlid Tommel.

Volgens Werkman heeft het bestuur altijd blindelings de lijn van de Honecker en diens vazallen gevolgd en is de Oostduitse staatsveiligheidsdienst (Stasi) in het bestuur geïnfiltreerd. Hij staat met zijn kritiek niet alleen. D. Salfischberger uit Amsterdam, die de vereniging heeft verlaten wegens haar „volgzaamheid”: „De bestuursleden zijn nooit verder gekomen dan het lezen van het door de DDR uitgegeven propagandawerkje 'De DDR stelt zich voor.'”

Twijfelachtig

Volgens Salfischberger worden de verenigingsactiviteiten voor een belangrijk deel gefinancierd door de Oostduitse Liga für Volkerfreundschaft. Verder zegt hij te weten dat enkele leden van de vereniging op twijfelachtig niveau hand- en spandiensten voor de DDR hebben verricht. Op de vraag of hij op spionage doelt, zegt hij: „Dat zijn uw woorden.”

Voorzitter P. Burggraaf, oud-Kamerlid voor de PSP, nu PvdA-lid, ontkent de beschuldigingen. „De vereniging is geen communistische mantelorganisatie. Het bestuur, dat leden van bijna alle partijen kent, is daarvoor te breed samengesteld.” Hij erkent dat de vereniging niet voorop liep met kritiek op de DDR. „Daardoor waren wij een van de weinige organisaties met contacten in de DDR en in de marge hadden we zeker contact met oppositionele groepen.”

'Stasi lokte bestorming uit

★ Gorbatsjov

Gorbatsjov komt opnieuw naar de DDR

OOST-BERLIJN (DPA) — De oppositie in de DDR heeft zich met kracht geïstampt tegen de bestorming van het gebouw van de geheime dienst in Oost-Berlijn, waarbij voor miljoenen schade werd aangericht.

Deelnemers aan de bezetting zeiden gisteren dat werknemers van de dienst, de Stasi, de bestorming (maandagavond) hebben geïmproviseerd.

Ter de duizenden demonstranten arriveerden zouden onbekende mannen het pand zijn binnengedrongen en grote vernielingen hebben aangericht, aldus ooggetuigen en leden van de oppositie. Verdersteld wordt dat de Stasi met deze actie een ingrijpen van de politie wilde forceren.

Het gebouw wordt nu bewaakt door de politie en de oppositie. Alle ingangen zijn geblokkeerd. Gisteren verscheen niemand van de werknemers van de Stasi op het werk.

Na het vertrek van de demonstranten, die het gebouw omgeven een uur bezet hielden, vertoonde het pand een spoor van vernielingen: meubilair was kapotgeslagen, deuren ingetrapt, ruiten aan diggelen geslagen en leuzen op de muren gekalkt. „Dood aan het Stasi-tuig“, was er een van.

Nieuw Forum, de grootste oppositiegroep, heeft de toestand niet meer onder controle, aldus de FDJ.

Sovjet-leider Gorbatsjov zal over twee à drie weken de DDR bezoeken als een demonstratieve steunbetuiging aan het adres van premier Modrow, aldus het Westduitse dagblad Die Welt. Het beroept zich op welingelichte DDR-bronnen.

Modrow besprak in West-Berlijn met burgemeester Momper de mogelijkheden tot verbetering van de relaties met het oostelijke stadsdeel. Het was voor het eerst dat een Oostduitse regeringsleider een bezoek bracht aan West-Berlijn.

Opbouwmodel van Staatsveiligheidsdienst

★ Twee niet geïdentificeerde deelnemers aan het ronde-tafeloverleg in Oost-Berlijn toonden een soort orthogram, de opbouw, van de gehate Staatsveiligheidsdienst (Stasi). In het midden van de poster staat: „Stasi-imperium — Kop eraf.“ (Foto AP)

RIJINGAAS „VALRIGALE

eist weer slachtoffer

TELEGRAAF
220190 Van onze correspondent

De Hongaarse onderminister van Binnenlandse Zaken, Ferenc Pallagi, heeft dit weekeinde zijn functie moeten neerleggen wegens vermeende betrokkenheid bij het bespioneren en telefonisch afnisteren en oppositieleiders, een affaire die 5 januari werd ontdekt en sindsdien het Hongaarse Watergate-schandaal genoemd wordt en al enkele „slachtoffers" heeft geëist.

workers zal aanwijzen.

Ook wordt komende week een wetsvoorstel voor de nationale veiligheid aan het parlement aangeboden. Hoewel premier Miklos Nemeth spionage-activiteiten zei te veroordelen, gaf hij dit weekeinde toe zelf ook van de omstrede dienst gebruik te hebben gemaakt. Dat was onder meer tijdens de herbevestiging van revolutieleider en premier Imre Nagy.

De wegens Nemeths ziekte pas gisteren gehouden ringsbijeenkomst werd nauwelijkt gevolgd door woedende betogers, die een dag eerder het vertrek van Horvath hadden geëist.

Oppositiepartijen, zoals de Jonge Democraten en Alliantie van Vrije Democraten geloven dat de spionage nadelige gevolgen kan hebben voor de verkiezingscampagne, die gisteren door interim-president Matyas Szuros officieel werd ingeleid. De indruk bestaat dat alleen oppositieleider en geen functionarissen van regerende Hongaarse socialistische partij zijn gevolgd.

zenuw vorstuiters geen doen en gewonden zijn gevallen, is volgens hoofdcommissaris van politie Bachmann een wonder.

De communistische partij, de SED-PDS, prees de oppositie die na het bekendworden van de bestorming het rondetafelgesprek onderbrak om naar het gebouw te gaan en de bezetters op te roepen de kalmte te bewaren. Tegelijkertijd echter waarschuwde de partij dat „de revolutie" zo uit de hand kan lopen.

De krant van de communistische Jeugdorganisatie FDJ schreef dat „vooral aanhangers van een herenigd Duitsland en vele 13- en 14-jarigen aan het geweld deelnamen.

VERVOLG

AD 170190

Ook het vertrek van Hongaarse minister van Binnenlandse Zaken Istvan Horvath, verantwoordelijk voor de Binnenlandse Veiligheidsdienst, wordt verwacht. Zijn woordvoerder Tamai Barsci, meldde gisteravond dat het kabinet een „stevige discussie" heeft gevoerd met Horvath, die zich 23 januari voor het parlement moet verantwoorden.

Onder druk van een door premier Miklos Nemeth aangestelde procureur-generaal wordt het Horvath dienst verboden nog langer documenten te vernietigen waarin onder meer bewijzen van volgens oppositiegroepen „een zwart verleden" zouden staan.

Besloten werd om de omstreken 3R3-dienst, die belast was met binnenlandse spionage, op te heffen. Er wordt een bureau voor de nationale veiligheid ingesteld waarvoor regering-Nemeth mede-

IVV-VOORREVEN tijdig ontdekt

Van onze correspondent

LONDEN, woensdag
In Engeland zijn gisteren twee bombrieven gevonden die geadresseerd waren aan officieren in het legerhoofdkwartier Aldershot. Ze zaten verpakt in dikke, zogenaamde Jiffy-bag enveloppen. Dank zij de oplettendheid van een van de geadresseerden, die zijn enveloppe niet vertrouwde, kon nog een gevaarlijk pakketje in de postkamer van het legerhoofdkwartier worden onderschept.

Gevreesd wordt dat er meer van deze bombrieven zijn verzonden of de komende weken nog zullen worden verstuurd door, naar men aanneemt, de IRA. Scotland Yard heeft gisteren een dringende waarschuwing doen uitgaan naar ledereen in Engeland die beroepshalve te maken heeft met Noord-Ierland om uiterst nauwkeurig de binnenkomende post te controleren.

Volgens Scotland Yard zijn er op dit moment zeker zes IRA-terroristen actief in Groot-Britannië, onder wie Patrick Sheehy en John Conroy, die wisten te ontkomen toen de politie vorig jaar een zogenaamde "bomfabriek" ontdekte in Zuid-Londen.

T 17/1/90

17-1-90

NRC Handelsblad 4

Bombrieven voor Britse officieren onklaar gemaakt

LONDEN, 17 jan. — Explosieven-experts van het Britse leger hebben gisteren in de plaats Aldershot twee bombrieven onschadelijk gemaakt die waren geadresseerd aan hoge officieren. Dit heeft een woordvoerder van het Britse leger bekendgemaakt. De bombrieven werden, voor ze konden ontploffen, ontdekt op het districtshoofdkwartier van het Britse leger in Aldershot, 64 kilometer ten zuiden van Londen. De legerwoordvoerder wilde bevestigen noch ontkennen dat de commandant van de basis, luitenant-generaal Sir Peter de la Billière, een van de geadresseerde officieren was. De la Billière heeft langere tijd gediend in de Special Air Service (SAS), een elite-eenheid van het Britse leger die meermaligen tegen de Noord-Ierse terroristen is ingezet.

Hoewel niemand de verantwoordelijkheid voor de aanslag op zich heeft genomen vermoedt de politie dat de IRA, het verboden Ierse Republikeinse Leger, de afzender is. Scotland Yard heeft in een verklaring opgeroepen tot verhoogde waakzaamheid bij het openen van de post.

De IRA heeft in zijn twintig jaar durende strijd tegen de Britse aanwezigheid in Noord-Ierland al vaker gebruik gemaakt van bombrieven. Drie jaar geleden vormden hoge Britse ambtenaren het doelwit van een campagne, waarbij zes bombrieven werden onderschept. (Reuter, UPI, AP)